

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare Triburiense datum anno Christi DCCCXXII. ad petitionem
Episcoporum in Theodonis villa congregatorum anno superiore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

esse commotos; ut ille qui ejusmodi est, ceteris fiat documentum ne in posterum aliquis audeat adversus magistrum suum injustè confurgere. Vos quoque, seniores, in omnibus adjuvate eum, tam in districtione juniorum fratrum, quam etiam & in reliqua utilitate monasterij, nec illum solum sub tanti ponderis onere gravari patiamini, sed iuxta Apostolum invicem onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Vos autem, juniores fratres, ita tuimus admonere ut in omnibus Abbati vestro & senioribus fratribus obedientes sitis & humiles, non protervi, non murmuratores, sed cum omni humilitate & mansuetudine servantes propositum vestrum. Nam si secus egeritis, ut aliquis vestrum adversus Abbatem & fratres infletur, & non solum sibi, sed etiam aliis perverse transgressionis fuerit incitamentum, & non sui Abbatis vel fratrum sustinerit correctionem, hunc nobis cum festinatione mitti precipimus, ut eum in talem dirigamus locum unde ille vobis minime possit quicquam inferre scandali. Hæc vobis ideo scribere justimus ut cognoscere

possitis quantam curam ac sollicitudinem de vobis habere desideramus. Eandem enim familiaritatem quam cum pia recordationis Benedicto Abbate vestro habere visi sumus, si præcepta ejus obedienter custodire volueritis, vobiscum similiter habere volumus, & curam vestri ipsiusque monasterij semper agere. Et quia constat per chartam donationis prædicti patris vestri eundem monasterium genitoris nostri prius & denuo nostrum esse alodem, eandem licentiam quam ipse prius & nos deinceps per præcepta immunitatis visi sumus concedere, perpetuis temporibus firmiter observare & inviolabiliter conservare promittimus. Et quodcumque divina vocatione prædictus Abbas vel successores ejus de hac luce migraverint, quandiu inter vos tales invenire potueritis qui ipsam congregationem secundum regulam sancti Benedicti regere valeant, per sæpe scriptam & roboratam nostram auctoritatem licentiam habeatis semper eligendi Abbates. Optamus vos pro nobis orantes ac sanctum propositum vestrum custodientes in Christo semper bene valere.

CAPITVLARE TRIBVRIENSE

Datum anno Christi **DCCCXXII.** ad petitionem Episcoporum in Theodonis villa congregatorum anno superiore.

PETITIO EPISCOPORVM.

Burchard.
lib. 6. c. 5.
Ivo par. 10.
c. 54.

IN Concilio apud Theodonis villam, ubi interfuerunt **XXXII.** Episcopi, Aistolfus Magontiensis Archiepiscopus cum suis suffraganeis, Hadabaldus Coloniensis Archiepiscopus cum suis suffraganeis, Hetto Trevirensis Archiepiscopus cum suis suffraganeis, Ebbo Remensis Archiepiscopus cum suis suffraganeis, cum munitis reliquorum Episcoporum Gallie & Germanie, ob nimiam præsumptionem quorundam tyrannorum in sacerdotes Domini bacchantium, & propter factum quod in Vvasconia noviter acciderat de Episcopo Iohanne inhonestè & inaudite mordidato, decretum est ut communi consensu & humili devotione supplicaretur auribus Principis, si suæ pietati complaceret ut calumnia in Christi sacerdotes

peracta iuxta synodica determinaretur pleniter statuta, hoc idem Episcoporum iudicio placeret, si ex toto secundum potestatem ipsorum posset definiti, id est, ut canonica ferirentur sententia, hi videlicet qui timorem Domini postponentes, in ministros suos grassare præsumerent. Quod si verò pietati illius complaceret, juxta Capitula Regum præcedentium, ubi eorum provisio misericorditer in offensis pecunie quantitatem interposuit, pro consolatione sanctæ Ecclesiæ, ut præfatarum per pecuniam ab Imperatoribus sacerdotibus ad defensionem concessam, & per penitentiam determinarentur Episcoporum iudicio, si pietas illius conlaudare voluerit, sic definiti eis complaceret.

Capitulare
II. anni
803. c. 1.

C A P. I.

SI quis Subdiaconum calumniatus fuerit, vulneraverit, vel debilitaverit, & convaluerit, quinque quadragesimas sine subditis annis pœniteat, & trecentos solidos cum sua compositione & episcopali bannis Episcopo componat. Si autem mortuus fuerit, singulas supradictas quadragesimas cum sequentibus annis pœniteat, & quadringentos solidos cum tripla sua compositione & episcopali bannis triplicibus Episcopo componat.

I I.

Si Diaconum calumniatus fuerit, & convaluerit, sex quadragesimas sine subditis annis pœniteat, & quadringentos solidos cum compositione sua & episcopali bannis Episcopo componat. Si autem mortuus fuerit, singulas supradictas sex quadragesimas cum sequentibus annis pœniteat, & sexcentos solidos cum tripla sua compositione & episcopali bannis triplicibus Episcopo componat.

I I I.

Si quis Presbyterum calumniatus fuerit & spassaverit, sex quadragesimas sine sub-

ditis annis pœniteat, & sexcentos solidos cum triplici sua compositione & episcopali bannis triplicibus Episcopo componat. Si autem mortuus fuerit, duodecim annorum pœnitentia secundum canones ei imponatur, & nongentos solidos cum triplici compositione sua & episcopali bannis triplicibus Episcopo componat.

I V.

Si quis Episcopo insidias posuerit, comprehenderit, vel in aliquo dehonefaverit, decem quadragesimas cum subditis annis pœniteat, & Presbyteri occisi triplicem compositionem componat. Si autem casu & non sponte occiditur, cum provincialium Episcoporum consilio homicida pœniteat. Si quis autem sponte eum occiderit, carnem non comedat, vinum non bibat omnibus diebus vite suae, cingulum militare deponat, absque spe conjugij in perpetuo maneat.

Aistolfus Magontiensis Archiepiscopus dixit: Si Principibus placuerit aliisque suis fidelibus, rogemus ut conlaudetur & subscribatur. Et conlaudatum est & subscriptum est tam à Principe quam à ceteris omnibus.

DECRETVM IMPERATORIVM

POST PETITIONEM EPISCOPORVM.

Burchard.
lib. 6. c. 6.
Ivo par. 10.
c. 135.

PLacuit nobis & fidelibus nostris ut sicut ab Episcopis & reliquis sacerdotibus ac Dei servis alio anno apud Theodonis villam admoniti fuimus & rogati, ut Episcopi & eorum ministri, quos Deus suo non humano iudicio reservavit, juxta sanctorum canonum sanctorumque patrum ac Capitularium præcedentium Regum coram positorem statuta, & Dei Sacerdotes eorumque cooperatores, quorum intercessionibus supplicationibus sancta Dei Ecclesia constare videtur, intacti permanent.

I. Constituimus ut si quis Subdiaconum calumniatus fuerit, & convaluerit, pœnitentia canonica pœniteat, & trecentos solidos Episcopo componat. Et si mortuus fuerit, juxta id quod canones præcipiunt pœniteat, & quadringentos solidos Episcopo componat.

II. Si Diaconum quis calumniatus fuerit, & convaluerit, pœniteat secundum canones, & quadringentos solidos Episcopo componat. Si non convaluerit, jux-

ta præcepta synodalia pœniteat, & sexcentos solidos Episcopo componat.

III. Si Presbyterum quis male tractaverit & spassaverit, secundum ejus Episcopi sententiam pœniteat, & nongentos solidos Episcopo componat. Si autem mortuus fuerit, ut synodus judicaverit pœniteat, & mille ducentos solidos Episcopo componat.

IV. Et si quis Episcopo insidias posuerit, comprehenderit, vel in aliquo dehonefaverit, pœniteat secundum canonum statuta, & Presbyteri occisi triplicem compositionem cum justitiis quæ in superiori capitulo scriptæ & confirmatæ esse videntur componat.

V. Si quis per industriam Episcopum occiderit, juxta id quod apud Theodonis villam à xxxi. Episcopis decretum est, & quod ibi à nobis & à primatibus totius Galliarum & Germaniarum benigna conlaudatione conlaudatum est & subscriptum, pœniteat, & pecuniam à nobis concessam Ecclesiarum viduarum perfolvat.

VI. Et hoc de nostro adjecimus, ut si quis in his supradictis sanctorum canonum nostrique decreti sanctionibus Episcopis inobediens & contumax extiterit, primum canonica sententia feratur, deinde in nostro regno beneficium non habeat, & alodis ejus in bannum mittatur, & si annum & diem in nostro banno permanferit, ad fiscum nostrum redigatur, & captus in exilium religetur, & ibi tamdiu custodiat & confringatur donec coactus Deo &

sanctæ Ecclesiæ satisfaciatur quod prius gratis facere noluerat.

Et si omnibus vobis ista complacuerint, dicite. Et tertio ab omnibus conclamatum est: Placet. Et Imperatores & penè omnes Gallia & Germaniæ principes subscripserunt, singuli singulas facientes cruces. Et ecclesiasticus ordo Deo & principibus laudes referentes hymnum *Te Deum Laudamus* decantabant. Et sic soluta est synodus.

CAPITVLARE

De causis monasterij sanctæ Crucis Pictaviensis, datum circa annum Christi DCCCXXII.

Capitulare de monasterio sanctæ Crucis quod est situm intra Pictavensem urbem, quod piissimus Imperator Ludovicus fieri precepit, atque ut idem ab omnibus observaretur, glorioso filio suo Pippino commisit.

CAP. I.

VT à nemine prædictæ sanctimoniales opprimantur injustè vel condemnentur, ab ipso Domino Pippino Rege provideatur.

II.

Vt à nemine temporale servitium externis ullo modo quærat, nisi quantum ab eis quæsi postquam eas sub regulari norma vivere constitui.

III.

Similiter ut res monasterij, quas modò habent, non prius ab ullo auferantur quam aut ante Dominum Pippinum aut ante Comitem palatij illius præfata ratio reddatur.

IV.

Vt temporale servitium in opere femineo ab eis ad partem dominicam nullatenus quærat: quia si hoc fieri cœperit, omnino ordo regularis stare non poterit.

V.

De ceteris verò quæstionibus quas aut

alij ab ipsis aut ipsæ quærunt ab aliis, secundum consuetudinem ante Comitem vel Vicarios ejus justitiam reddant & accipiant; tantum ut justè fiant.

VI.

Vt omnino caveatur ne ultra centenarium numerum congregatio illa per cujuscunque petitionem multiplicetur.

VII.

Vt omnino provideatur ne Clericorum numerus plusquam xxx. augeatur, & ipsi per omnia ad dictam congregationem sanctæ Crucis honestè & perfectè obediens sint atque subiecti. Sin autem, liber discedat. Colonis autem vel servus ad naturale servitium, velit nolit, redeat.

VIII.

Item, si quando necesse fuerit, perjustionem Domni Pippini Regis Rannulfum specialiter Missum habeant. Quando verò necesse non fuerit, Advocatus earum per se justitiam faciat & accipiat.

